

De heer D.A.M. Toonen
Moleneind 9
5335 LC Alem

Datum 26 maart 2015
Kenmerk BE/2015/24/r
Uw kenmerk Email d.d. 11 februari 2015
Auteur(s) C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE
ADVIES & ONDERZOEK

Kerkstraat 4
4181 AB Waardenburg

t 06-44179899
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

RegioBank 85.01.07.326
BTW NL1182.37.020.B01
KvK 55488609

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Moleneind 9 te Alem

De heer D.A.M. Toonders is voornemens om de woning van het agrarische bedrijf aan de Moleneind 9 te Alem te splitsen en te bestemmen als Plattelandswoning. Het huidige bestemmingsplan voorziet niet in de mogelijkheid tot wijziging. Middels een bestemmingsplanwijziging wordt hierin voorzien, onder de voorwaarde dat enkele agrarische opstallen te worden gesaneerd.

De voorgenomen saneringswerkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. De heer Toonders is wettelijk verplicht onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels deze ecologische quickscan wordt de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

Het nieuwe bestemmingsplan voor de locatie wordt verzorgd door Plan W. Namens Plan W heeft mevrouw ir. W. Zwanenberg, Blom Ecologie verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Flora- en faunawet, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de werkzaamheden?
- Leiden de werkzaamheden, gelet op de verwachte negatieve effecten, tot overtreding van de Flora- en faunawet en/of vigerend beleid?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Moleneind 9 te Alem (figuur 1). Aan de Moleneind zijn diverse agrarische gelieerde bedrijven gesitueerd. De bedrijven liggen dicht bij elkaar waardoor het geheel de omvang, aanzicht en eigenschappen heeft van een buurtschap.

Op de locatie zijn een woonhuis, twee voormalige stallen, hooiberg, werkplaats, werktuigenstalling en een voer- en/of mestopslag aanwezig. In totaal zijn er vier opstallen te onderscheiden die allen gesaneerd worden ten behoeve van beoogde bestemmingsplanwijziging (figuur 2).

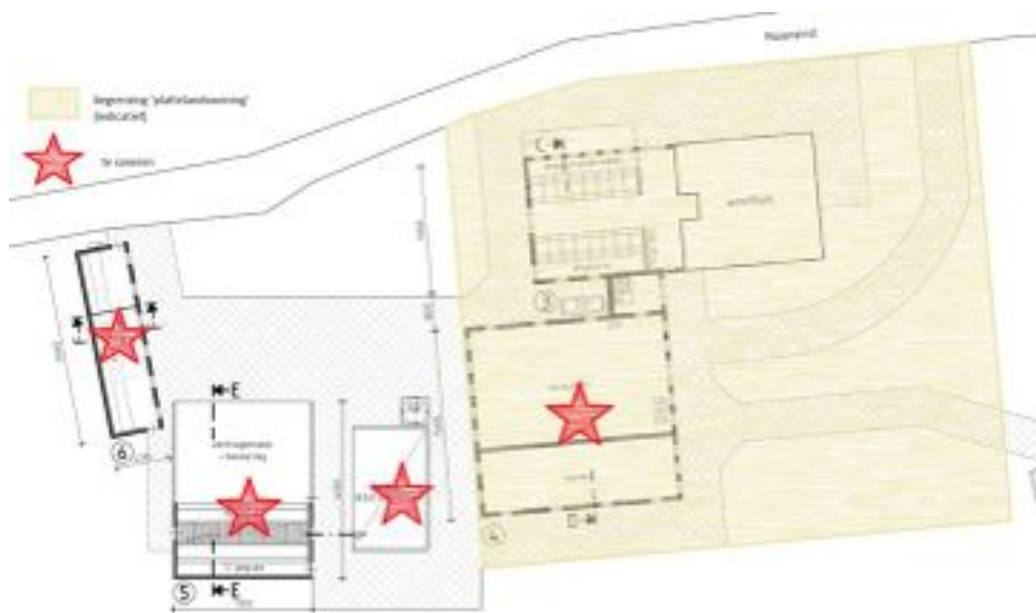

Figuur 1 Het rode kader weergeeft de ligging van de planlocatie aan de Moleneind 9 te Alem (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

De planlocatie wordt aan de zuidwestzijde begrensd door een weide, de noordgrens wordt gevormd door de Moleneind en aan de zuidzijde grenzen twee agrarische bedrijven. Aan de Moleneind zijn diverse bedrijven geclusterd waardoor er sprake is van een gehucht of enclave. De kern van Alem is, op een afstand van circa 1 km, ten westen gelegen. Ter hoogte van de aansluiting met de Veerweg is een bosschage aanwezig (zowel binnen- als buitendijs). In de directe omgeving (< 3km) zijn diverse grote oppervlakte wateren aanwezig: rivier de Maas, kanaal van Sint Andries en rivierarm Den Bol. Verder bestaat de directe omgeving hoofdzakelijk uit weiden en akkers, dijken, uiterwaarden en enkele agrarische bedrijven.

Het woonhuis en de naastgelegen werkplaats en voormalige stal zijn op een terp gelegen (i.v.m. Beerse Overlaat). Het terrein rondom de woning en tussen de opstallen bestaat uit een tuin met struiken en bomen, verharding middels betontegels en -stenen, opslag van diverse (agrarische) materialen en gras. Het terrein is matige onderhouden en geeft een rommelige indruk. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Zowel de voormalige kalverenstal (nr. 6, in figuur 2) als de werkplaats met voormalige koeienstal (nr. 4, in figuur 2) bestaan uit steense muren met een dak van golfplaten. Het achterste deel van de werktuigenloods (voormalige grupstal) is op dezelfde wijze geconstrueerd. Het voorste deel (hooiopslag) bestaat uit houten open wanden met een dak van golfplaten (nr. 5, in figuur 2). De voormalige stallen doen hoofdzakelijk dienst als opslag van hout en oude materialen of landbouwmachines.

Figuur 2 Nieuwe begrenzing van de plattelandswoning en de te saneren opstallen (gemarkeerd met rode ster). Bron: figuur is aangeleverd door ir. W. Zwanenberg, plan W.

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- sloop van 3 opstallen (sloopwerkzaamheden, afvoer materiaal e.d.)
- kap van enkele struiken
- verwijdering overige erfinrichting (grondverzet, afvoer materiaal e.d.)
- revitalisatie terrein en tuin; allerhande straat- en hovenierswerkzaamheden

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocatie komen geheel te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 10 februari 2015. De inventarisatie is uitgevoerd op de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; motregen, 8/8 bewolkt, 7° Celsius en windkracht 2-3 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Omdat voor algemeen beschermde soorten per definitie vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen, is specifiek gelet op zwaarder en strikt beschermde soorten (Ff-wet; tabel 2 & 3).

Vaatplanten

Zwaarder beschermde vaatplanten en/of sporen en delen hiervan zijn niet aangetroffen op de planlocatie (Ff-wet; tabel 2 & 3). Het veldbezoek heeft plaatsgevonden in februari, veel planten zijn dan niet waarneembaar. Op het terrein zijn soorten als: brandnetel, hoenderbeet, hondsdrif, paardenbloem en raaigras waargenomen. In de directe omgeving is het voorkomen van enkel algemeen beschermde soorten en de zwaarder beschermde soorten: daslook, klein glaskruid en prachtklokje (Ff-wet, tab. 2) bekend (Lohman *et al.*, 2013). Gelet op de fysieke omstandigheden, het gebruik van de planlocatie, de habitatpreferentie van kwetsbare soorten en hun landelijke verspreiding worden geen zwaarder en/of strikt beschermde planten verwacht. De tuin rondom de woning is aangeplant met tuinplanten en hebben derhalve geen beschermde status.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn, behoudens graafhopen van mol, geen sporen aangetroffen van (beschermde) zoogdieren. De locatie is ongeschikt voor grote in het wild levende zoogdieren. Op de locatie is nauwelijks relevante vegetatie aanwezig voor zoogdieren. De schuren en rommelige locaties bieden kleinschalige maar min of meer gunstige leefomstandigheden voor muizen en marterachtigen.

De steenmarter (Ff-wet 2) heeft een voorkeur voor oude schuren bij boerderijen, kleinschalig gebieden, heggen, bosschages, bermen en rommelige terreindelen. De omstandigheden op de planlocatie zijn dan ook gunstig voor de soort. Echter op basis van de landelijke verspreiding, het ontbreken van waarnemingen in de directe omgeving (waarneming.nl) en sporen is het voorkomen van de soort niet waarschijnlijk. Tevens heeft de locatie een beperkte omvang en is er sprake van relatief veel verstoring.

Voorts kunnen op de locatie algemene(re) soorten als egel, haas en vos incidenteel voorkomen, de locatie heeft echter geen essentiële functie voor deze soorten. Alle soorten die mogelijk voor kunnen komen op de locatie zijn licht beschermd (Ff-wet, tab. 1). Deze soorten zijn in staat om zich naar andere locatie te begeven en aldaar te vestigen. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat er in de directe omgeving voldoende geschikt leefgebied aanwezig is. Negatieve effecten op beschermde zoogdieren kunnen worden uitgesloten.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) huizen of gebouwen met kieren en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (Limpens *et al.*, 1997; Dietz *et al.*, 2011).

Alle opstallen zijn nauwkeurig geïnspecteerd op potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen. De gevels, daken en daklijsten van de opstallen zijn dusdanig afgewerkt dat er geen geschikte invliegopeningen aanwezig zijn. Daarnaast hebben de opstallen geen spouw of geïsoleerd (tochtvrij) dak. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in de te saneren opstaellen worden derhalve niet verwacht. Er worden geen hogere bomen en/of relevante groen elementen (vliegroute) geveld ten behoeve van de beoogde wijziging. Voor alle voorgenomen ingrepen geldt dat significant negatieve effecten ten aanzien van vleermuizen uitgesloten kunnen worden.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. In de omgeving is het voorkomen bekend van: kleine watersalamander, kamsalamander, gewone pad, rugstreeppad, bruine kikker en meerkikker (Creemers & Van Delft, 2009; Lohman *et al.*, 2013). Reptielen komen niet voor op de locatie.

De kamsalamander prefereert een bosachtige omgeving met in de directe omgeving een geschikt voortplantingswater. De voortplantingswateren van de soort bestaan uit poelen, vijvers, wielen en kleiputten. Zowel geschikt landhabitat als een voortplantingswater ontbreken op de planlocatie of bevinden zich in binnen de invloedssfeer hiervan, effecten op kamsalamander kunnen worden uitgesloten. Voor meer opportunistische soorten als gewone pad, kleine watersalamander en bruine kikker bieden de overhoekjes, rommelige terreindelen, mesthoop en vochtige plaatsen in de tuin geschikt foerageer- en overwinteringshabitat.

De rugstreepad is een lastige soort ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen omdat tijdens de werkzaamheden geschikt habitat kan ontstaan en de soort plotseling opduikt.

De rugstreepad (Ff-wet tabel 3) is een typische pionierssoort. Het optimale habitat bestaat uit een dynamische zandig gebied met een natuurlijk of door de mens veroorzaakt pionierkarakter (Creemers & Van Delft, 2009). Verder wordt de soort in mindere mate in diverse landschapstypen aangetroffen. Het pioniersstadium van een landschap bepaalt in hoge mate de aanwezigheid van de soort en is dan ook een karakteristiek element in potentiële habitats. Als de soort in de directe omgeving van een locatie voorkomt waar een pionierssituatie gaat ontstaan is de kans groot dat de soort dit gebied bevolkt. Rugstreepadden kunnen zich honderden meters per dag verplaatsen (Creemers & Van Delft, 2009).

De huidige situatie van het plangebied is zeer matig tot ongeschikt voor de soort. Gedurende de sloop- en bouwwerkzaamheden kan echter het door de rugstreepad geprefereerde habitat ontstaan. Om negatieve effecten op de soort te voorkomen wordt geadviseerd maatregelen te treffen die voorkomen dat de soort het plangebied kan gebruiken als voortplantingslocatie.

De aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibieën en rugstreepad kan niet uitgesloten worden op de planlocatie. Voor deze soorten geldt echter vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Ten aanzien van de rugstreepad en in het kader van de algemene Zorgplicht wordt geadviseerd de werkzaamheden buiten de voortplantingsperiode uit te voeren (maart-augustus). Voorts dient te worden voorkomen dat tijdens de bouw en sloop langdurig plassen als gevolg van regenval blijven staan (egaliseren) en hopen puin en/of ander materiaal (direct afvoeren). Indien het om praktische redenen niet mogelijk is om bovenstaande maatregelen toe te passen wordt geadviseerd het terrein gedurende de werkzaamheden uit te rasteren met een amfibieënscherm.

Mits deze maatregelen worden toegepast kunnen negatieve effecten op zwaarder en strikt beschermde amfibieën en reptielen worden uitgesloten.

Vissen

Er zijn geen ingrepen voorzien met betrekking tot de watergang. Effecten op vissen kunnen worden uitgesloten.

Insecten, libellen en ongewervelde

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelden aangetroffen. In februari zijn veel insectensoorten niet actief. In de omgeving is het voorkomen van rivierrombout bekend (Ff-wet, tab. 3) (Lohman *et al.*, 2013). De soort prefereert zandige, schone rivieren met snelstromende ondiepe delen. Op of nabij de planlocatie is dergelijk habitat niet aanwezig.

Op de locatie zijn verder geen typische elementen aangetroffen die duiden op de mogelijke aanwezigheid van kwetsbare en zeldzame soorten. Tevens groeien er weinig bloeiende planten en heesters wat de locatie matig geschikt maakt voor dagvlinders en bijen. Voor overige insecten geldt dat op basis van landelijke verspreiding, habitatpreferentie en het ontbreken van specifieke kenmerken (bijv. vennetjes, dood hout, oude bossen) het voorkomen van beschermde ongewervelden en effecten hierop uitgesloten kunnen worden.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn op de planlocatie grauwe gans, heggemus, zwarte kraai, 4 nesten van merel en 1 nest van houtduif waargenomen. De waarnemingen betreffen zowel rustende als overvliegende vogels. Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) zijn niet aangetroffen.

De bomen en struiken rondom de woning, de haag langs de Moleneind en de schuren zijn geschikte broedlocaties voor algemene tuinvogels en lijsterachtigen. Mits daar van overheidswege vanaf wordt geweken zijn alle vogels beschermd tijdens het broedseizoen (15 maart-15 juli). Om effecten op broedvogels te voorkomen dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd of indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient voorafgaand een nestcontrole te worden uitgevoerd door een ter zake deskundig persoon.

De beoogde ingrepen leiden in het broedseizoen mogelijk tot overtreding van de Flora- en faunawet. Mits bovenstaande maatregelen in acht worden genomen zijn negatieve effecten op (broed)vogels uitgesloten.

Gebietsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Landschap, Nationaal Park of Ecologische Hoofdstructuur (bijlage 3). Binnen een straal van 3 kilometer zijn het Natura2000 gebied 'Rijntakken' en diverse EHS structuren gelegen (figuur 3).

Figuur 3 De rode stip weergeeft de ligging van de planlocatie bij benadering. De locatie maakt geen onderdeel uit van een beschermd gebied. In de directe nabijheid zijn het Natura2000 gebied 'Rijntakken' (rode arcering) en diverse EHS structuren (groene arcering) gesitueerd (bron: synbiosys.alterra.nl).

De voorgenomen ontwikkelingen de sanering van enkele agrarische opstallen ten behoeve van een bestemmingsplanwijziging. Mits enkele mitigerende maatregelen ten aanzien van rugstreeppad en broedvogels worden getroffen treden er geen negatieve effecten op voor beschermde flora en fauna. De ruimtelijke ingrepen zijn dermate beperkt dat een negatief effect door externe werking op doelsoorten en instandhoudingsdoelen in omliggende beschermde natuurgebieden uitgesloten is. Tevens is er geen sprake van aantasting van de landschappelijke kwaliteit (Nationaal Landschap). Bovendien zijn de werkzaamheden tijdelijk van aard en treden er in de nieuwe situatie geen nieuwe of verhoogde permanent negatieve effecten op voor beschermde flora en fauna.

Conclusies

- In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Flora- en faunawet voor. Het plangebied heeft aannemelijk geen essentiële betekenis voor zwaarder en strikt beschermde soorten (tabel 2 & 3). Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen. Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd wordt in het kader van de algemene Zorgplicht geadviseerd, alvorens te controleren of er sprake is van broedgevallen. Het is mogelijk dat de rugstreeppad de planlocatie bevolkt gedurende de sloop en ontwikkeling.
- De ruimtelijke ingrepen leidden, behoudens rugstreeppad, mogelijk tot een tijdelijke verstoring van algemene voorkomende en licht beschermde soorten. Voor rugstreeppad dienen mitigerende regelen getroffen te worden om mogelijke tijdelijke effecten te voorkomen. Beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en conform de Flora- en faunawet worden niet verwacht. Nader onderzoek naar het voorkomen van soorten wordt echter niet nodig geacht.
- Mits gewerkt wordt zoals aanbevolen leiden de werkzaamheden aannemelijk niet tot overtreding van de Flora- en faunawet. Er behoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet (art. 75) aangevraagd te worden.
- De planlocatie is geen onderdeel van een Natura 2000-gebied, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Landschap, Nationaal Park of Ecologische Hoofdstructuur. Effecten als gevolg van externe werking zijn uitgesloten.

Aanbevelingen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Ten aanzien van broedvogels dienen de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode te worden uitgevoerd c.q. opgestart. Het broedseizoen betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Indien de werkzaamheden om moverende redenen in het broedseizoen plaatsvinden dient, alvorens deze uitgevoerd worden, door een ter zake deskundige te worden vastgesteld of er broedende vogels of nesten aanwezig zijn. De deskundige geeft aan welke maatregelen eventueel van toepassing zijn.
- Ten aanzien van rugstreeppad geldt dat de soort gedurende de sloop en ontwikkeling de locatie kan bevolken (zie voor meer info bijlage 2). In de periode april t/m augustus/september dient te worden voorkomen dat er potentiële voortplantingswateren ontstaan door het terrein voortdurend te egaliseren en met name de delen waar niet gewerkt wordt. In het gehele jaar maar met name in de periode oktober t/m maart dient het ontstaan van potentiële verblijf- en overwinteringslocaties te worden vermeden. Hopen puin en ander sloopafval dient direct te worden afgevoerd. Een alternatief voor bovenstaande werkwijze is gehele uitrastering van de gehele werklocatie middels een amfibieënscherm.

Welke werkwijze wordt toegepast is ter beoordeling aan de uitvoerend partij. Indien ondanks de zorgvuldige aanpak rugstreeppadden worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden gestaakt. Een ter zake deskundige geeft op welke wijze de werkzaamheden hervat kunnen worden.

Literatuur

- Anonymus, 2011. Soortenstandaard Rugstreeppad *Bufo calamita*. Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie.
- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (ravin)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Lohman, T., A. van der Wielen, R. Bruinsma-Fortuin, J. de Bruijn & A. van den Maagdenberg, 2013. Gedragscode Flora- en faunawet voor de Gemeenten Maasdriel en Zaltbommel. HAS KennisTransfer, 's Hertogenbosch.

Websites

www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.waarneming.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'C.J. Blom', is written over a light blue rectangular background.

ing. C.J. Blom

Bijlage 1 Fotografische impressie

Bijlage 2 Ecologie rugstreeppad

© BLOM ECOLOGIE

KERKSTRAAT 4 - 4181 AB WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Moleneind 9 te Alem. Op het perceel zijn een woning en drie agrarische opstallen gesitueerd.

Figuur 2 De voormalige veeschuren zijn thans grotendeels in gebruik als opslag van materialen, hooi en machines.

Figuur 3 De schuren bestaan uit steense muren met een golfplaten dak. De schuur naast/tegen de woning is in gebruik als werkplaats.

Figuur 4 De directe omgeving bestaat hoofdzakelijk uit weiden en akkers, dijken, uiterwaarden en enkele agrarische bedrijven

Bijlage 2 Ecologie rugstreeppad

Herkenning

De rugstreeppad (*Bufo calamita*) is middelgrote pad met een lengte van circa 4,5-7 cm en korte poten. De rug heeft een grijsbruine kleur met groenige vlekken, de buik is lichtgrijs met grijszwarte vlekken. Over de gehele rug is karakteristieke lichtgele lengtestreep afgetekend. De ogen zijn geelgroen met een horizontale pupil. Mannetjes zijn in de paartijd te onderscheiden van vrouwen door een paars/blauwe verkleuring van de keel. De rugstreeppad heeft een typische en harde roep die over een afstand van 1-3 kilometer hoorbaar is (Creemers & Van Delft, 2009).

De larven van rugstreeppad zijn maximaal 2,5 centimeter lang en zwart van kleur. Oudere larven hebben een lichte keelvlak en soms een rugstreep (Diepenbeek & Creemers, 2006).

Gedrag

De rugstreeppad is een typische pioniersoort die opportunistisch profiteert van tijdelijke gunstige omstandigheden. Klimatologische veranderingen vormen in sterke mate een trigger voor migratie, voortplanting en dergelijke. Onderstaande periodes zijn dan ook indicatief. De overwintering vindt plaats van oktober/november tot en met maart. De eerste dieren kunnen vanaf begin maart de overwinteringslocatie verlaten om vervolgens al dan niet direct door te trekken naar de voortplantingslocaties. Mannen komen hier doorgaans eerder aan dan vrouwen (Creemers & Van Delft, 2009). De voortplanting vindt plaats van april-september met een hoogtepunt van half april-mei.

Habitat en verblijfplaatsen

Het geprefereerde habitat van de rugstreeppad bestaat uit een dynamisch milieu met vergraafbaar zand of fijne grond en pionierskarakter. Veelal bestaan deze uit onbeschaduwde laagbegrunde terreinen met een macroreliëf.

De vaste rust- en verblijfplaatsen van de soort kunnen worden onderscheiden in het voortplantings-, zomer- en overwinteringshabitat. Het voortplantingshabitat is aquatisch de overige habitats terrestrisch. De functionele leefomgeving bestaat uit het terrein in en tussen deze habitats.

De voortplantingslocatie bestaat uit veelal temporele, ondiepe en vegetatieloze wateren. Voorbeelden hiervan zijn greppels, rijsporen, regenplassen en geschoonde sloten. De zomer en winterlocaties bevinden zich in hoogwatervrije terreinen. Voor de overwintering gebruikt de rugstreeppad bestaande (muizen)holletjes, graaft zich in of kruipt onder materialen zoals: stenen, boomstammen, banden en houtstapels. Voorwaarde voor het winterhabitat is dat deze plaatsen vorstvrij moeten zijn.

Populatieomvang

Rugstreeppadden verspreiden zich in diverse richtingen waardoor de minimale populatie omvangen en bijbehorend oppervlakte voor de gunstige staat van instandhouding locatiespecifiek is. Als vuistregel wordt gehanteerd dat een populatie minimaal uit 50-200 dieren bestaat en in verbinding staat met andere populaties (Anonymus, 2011).